

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра судочинства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Право

Спеціальність D8 Право

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Судові та правоохоронні органи України
Викладач (-і)	Башурин Наталія Ярославівна, доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	Башурин Наталія Ярославівна (0342) 596178
Е-mail викладача	Башурин Наталія Ярославівна natalia.bashuryn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, <i>розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри</i> https://ksud.pnu.edu.ua/hrafik-samostijnoi-roboty-zi-student/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є діюче законодавство, яке регулює порядок організації та діяльності судових та правоохоронних органів України, їх структуру та напрями діяльності.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна <u>«Судові та правоохоронні органи України»</u> має тісний зв'язок з такими навчальними дисциплінами як «Конституційне право», «Теорія держави і права», «Трудове право України», «Кримінальне процесуальне право України», «Цивільне процесуальне право України».</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Змістовий модуль 1 «Судові органи України». 2. Змістовий модуль 2 «Правоохоронні органи України». <p>Навчальна дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» має фундаментальне значення для студентів-правників, оскільки перед тим, як вивчити навіть базові галузі права, необхідно проаналізувати побудову судових та правоохоронних органів, засади, на яких вони формуються, з'ясувати їх завдання та основні напрями діяльності. В процесі євроінтеграції України динаміка перетворень у сфері правотворчої і правозастосовної діяльності вимагає чітких уявлень про систему, завдання, структуру та повноваження органів судової влади та правоохоронних органів, зокрема, органів прокуратури, антикорупційних органів, органів внутрішніх справ, служби безпеки, юстиції, адвокатури та деяких інших органів, що допоможе студентам краще зрозуміти їх повноваження та функції, які вони реалізують на практиці у конкретних сферах правозахисної, правоохоронної та правозастосовної діяльності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни <u>«Судові та правоохоронні органи України»</u> – виробити в студентів загальне розуміння сутності судової та правоохоронної діяльності, допомогти їм ґрунтовніше засвоїти галузеві юридичні дисципліни при вивченні діяльності судових та правоохоронних органів щодо застосування права, забезпечення законності і правопорядку в Україні.</p> <p>Основними цілями навчальної дисципліни <u>«Судові та правоохоронні органи України»</u> є ознайомити студентів з необхідними джерелами права; сприяти глибокому засвоєнню нормативних актів, прищепити вміння працювати з ними; ознайомити з принципами організації судової системи в Україні та організації правоохоронних органів; дати чітке уявлення про сутність судової влади та про сутність правоохоронної діяльності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні компетентності:

- СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
- СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.
- СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
- СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
- СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
- СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.
- ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
- ПРН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
- ПРН 11. Мати базові навички риторики.
- ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
- ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
- ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.				
ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.				
ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.				
ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.				
5. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
Лекції		10		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		6		
самостійна робота		74		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
4	081 Право	2	Вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Модуль I. Судові органи України				
Тема 1. Предмет та система дисципліни «Судові і правоохоронні органи України». Поняття і загальна характеристика судової, правоохоронної та правозахисної діяльності.		2	2	4
Тема 2. Судова влада і судова система України.		2	-	8
Тема 3. Особливості правового статусу судді в Україні. Правовий статус присяжного.		-	2	6
Тема 4. Організаційне забезпечення діяльності судів та органи суддівського самоврядування.		-	-	10
Модуль II. Правоохоронні органи України				
Тема 5. Прокуратура України.		2	-	6
Тема 6. Антикорупційні органи України		2	-	6
Тема 7. Система органів Міністерства внутрішніх справ України. Служба безпеки України.		2	-	8
Тема 8. Органи досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності. Державне бюро розслідувань.		-	2	6
Тема 9. Адвокатура і нотаріат в Україні.		-	-	10
Тема 10. Митні органи та податкові органи України.		-	-	10
ЗАГ.:		10	6	74
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені			

	Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Вимоги до письмової роботи	Передбачено обов'язкове виконання залікової контрольної роботи, котра складається з 2 описових завдань, кожне з яких оцінюється в 15 балів, 2 термінологічних завдань, які оцінюються по 10 балів кожне, 1 задачі, яка оцінюється в 10 балів, 5 тестових запитань, які оцінюються по 3 бали. Варіанти завдань для контрольної роботи затверджуються на засіданні кафедри (пп. 3.3.5 МРПОУ). Максимальний бал за контрольну роботу становить 75 балів (пп. 2.7.1 МРПОУ).
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua/zaochna-forma-navchannia/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 25 балів (пп. 2.7.1 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Невиконання залікової контрольної роботи чи невчасне її виконання є підставою для недопуску здобувача до складення заліку.
Підсумковий контроль	Семестровий залік виконується всіма здобувачами заочної форми в обов'язковому порядку. Варіанти завдань на залік, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються викладачами, які ведуть семінарські (практичні) заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданнях кафедри з розрахунку максимально 75 балів (пп. 3.3.5 МРПОУ). Підсумковий бал з навчальної дисципліни, яка завершується заліком, розраховується та виставляється викладачем на останньому семінарському (практичному, лабораторному) занятті та складається з суми підсумкового балу за семінарські (практичні, лабораторні) заняття (максимально 25 балів) та балу за залікову роботу (максимально 75 балів) і в сукупності становить максимально 100 балів (пп. 2.7.1 МРПОУ).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (контрольної роботи роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://ksud.pnu.edu.ua/zaochna-forma-navchannia/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universitytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Відпрацювання пропущених занять не є обов'язковим і проводиться лише за бажанням студента.

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Бурбика М. М. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. / М. М. Бурбика, А. М. Куліш, В. С. Шапіро. – Х. : ТОВ «Діса плюс», 2013. – 228 с.
2. Організація судових та правоохоронних органів : підручник / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого ; за ред. І. Є. Марочкіна. – Х. : Право, 2013. – 448 с.
3. Організація судових та правоохоронних органів: нормативні акти / упоряд. А. В. Лапкін. – Х. : Право, 2012. – 390 с.
4. Організація судових та правоохоронних органів : підручник / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, М. П. Каркач та ін. ; за ред. І. Є. Марочкіна. – Х.: Право, 2014. – 448 с.
5. Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. С. Уткіна. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 123 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/48426/1/Burbyka_sudovi.pdf
6. Коросташова І.М. Судові та правоохоронні органи України (питання класифікації). Правова позиція. – 2021. - №3 (32). С. 47-52.
7. Бублик Н.С. Коспект лекцій з навальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». Дніпро. – 2019 рік. 172 с.
8. Голодник Ю.А. Загальна характеристика системи правоохоронних органів України. Прикарпатський юридичний вісник. 2023. Випуск 3 (50). С. 39-43.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в наступних навчально-методичних посібниках, розміщених на сайті кафедри судочинства <https://ksud.pnu.edu.ua/навчально-методичні-матеріали/>:

1. Башурин Н.Я. Судові та правоохоронні органи України. Методичні вказівки для організації самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти / Н.Я. Башурин. Івано-Франківськ. Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 31 с.
2. Башурин Н.Я. Судові та правоохоронні органи України. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів денної форми здобуття освіти / Н.Я. Башурин. Івано-Франківськ. Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 51 с.

Викладач _____ **Н.Я. Башурин**